

Biblické hory 15. část

HORA KÁZÁNÍ - DŮLEŽITOST VYUČOVÁNÍ PRO ŽIVOT

Kým mají Kristovi následovníci *být* a jak mají *žít*

První čtení: Efezským 4,17-24
 Text kázání: Matouš 4,23 – 5,2
 Další texty: Mat 28,19-20

PRVNÍ ČTENÍ

Efezským 4,17-20

To vám říkám a dotvrzuji jménem Páně: nežíjте tak, jako žijí pohané podle svých marných představ. 18 Mají zatemnělou mysl a odcizili se Božímu životu pro svou nevědomost a zatvrzelé srdce. 19 Otupeři, propadli bezuzdnosti a s chtivostí dělají hanebné věci.

20 Vy jste se však u Krista takovým věcem neučili - 21 pokud jste ovšem o něm slyšeli a byli v něm vyučeni podle pravdy, která je v Ježíši.

22 Odložte dřívější způsob života, staré lidství, které hyne klamnými vášněmi, 23 obnovte se duchovním smýšlením, 24 oblecte nové lidství, stvořené k Božímu obrazu ve spravedlnosti a svatosti pravdy.

ÚVOD KÁZÁNÍ

Textem dnešního kázání tvoří první dva verše Mt 5: „Když (Ježíš) spatřil zástupy, vystoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Tu otevřel ústa a učil je...“ Pán Ježíš vystoupil na horu, aby učil. Toto vyučování Pána Ježíše nazýváme „Kázáním na hoře“.

Z důvodu širšího kontextu přečtu z Matoušova evangelia úryvky z Mt 4 a 5 a 28:

TEXT KÁZÁNÍ

Matouš 4:12 Když Ježíš uslyšel, že Jan je uvězněn, odebral se do Galileje... 17 Od té chvíle začal Ježíš kázat [kerysso 2784; čsp „hlásal“ – oficiální vyhlášení heraldů – formálně a s autoritou]: **„Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“**

Matouš 4,23 – 5,2 Ježíš chodil po celé Galileji, učil [didasko 1321] v jejich synagógách, kázal [kerysso 2784; čsp „hlásal“ – oficiální vyhlášení heraldů – formálně a s autoritou] evangelium království Božího a uzdravoval [therapeuo 2323] každou nemoc a každou chorobu v lidu. 24 Pověst o něm se roznesla po celé Sýrii; přinášeli k němu všechny nemocné, postižené rozličnými neduhy a trápením, posedlé,

náměsíčné, ochrnuté, a uzdravoval je. 25 A velké zástupy z Galileje, Desetiměstí, z Jeruzaléma, Judska i ze Zajordánie ho následovaly.

5,1 Když spatřil zástupy, vystoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. 2 Tu otevřel ústa a učil [didasko 1321] je:

Matouš 28:19 Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého 20 a učte [didasko 1321] je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku."

KÁZÁNÍ

1. SPATŘIL – VYSTOUPIL - UČIL

V prvních dvou verších 5. kapitoly Matoušova evangelia si dnes chci všimnout tří věcí, které Pán Ježíš udělal.

1.1. SPATŘIL ZÁSTUPY – SLOVO PRO TY, KDO ŠLI ZA NÍM

Nejprve si všimněme toho, že **Ježíš spatřil zástupy, které šly za ním**. Byly situace, kdy Pán Ježíš šel za lidmi ze své iniciativy, aby s nimi mluvil (např. do synagogy). Zde to jsou ale zástupy, které jej dohnaly a měly svá očekávání. Důležitým rámcem „vyučování na hoře“ je to, že bylo **vysloveno těm, kdo za ním šli; těm, kdo ho chtěli slyšet**. Kázání o blížkém Bohu a jeho království se jich dotklo. Zbystřilo jejich pozornost.

Dodnes je tomu tak. Kázání na hoře o Božím království je pro ty, kterých se dotkne slovo o Bohu. Je pro ty, kdo za Pánem Bohem a jeho synem vycházejí. Zajímá je, čekají od něj pomoc, protože v něm ucítili naději pro svůj život; pomoc pro změnu svého života.

Kázání na hoře nelze předávat těm, kdo se nejprve „neutkali“ se samotným Bohem. To je ona úvodní zvěst: „Boží království je blízko“. Dnes spíše ve formě: „Bůh je blízko.“ A jaký je to Bůh? Jestli to koho zajímá, ať vystoupí na horu kázání, na níž se představuje sám Hospodin. Z jeho slov pak mnohem lépe člověk porozumí, proč je potřeba činit pokání – prosit o dopuštění.

1.2. VYSTOUPIL NA HORU – ODDĚLENÝ ČAS PRO KRISTA

Poté, co Ježíš spatřil zástupy, čteme, že **vystoupil na horu**. Pro to, co má zaznít, je potřeba najít vhodné místo, kde bude klid a člověk nebude rušen. Je potřeba si oddělit čas.

Platí to dodnes. Jsou situace, pro které **je dobře si oddělit místo a čas**. Otázky Božího království patří do této kategorie. Vztah člověka a Boha, zbožný způsob života – to jsou skutečnosti, které vyžadují klid a čas. Nedají se prožívat v běhu. Je potřeba zastavit tělo i mysl, a „usednout na hoře“ před Ježíšem.

Je otázkou, zdali je naše křesťanství (pěstování zbožnosti) **křesťanstvím a zbožností v běhu, v chvatu** s občasným pohledem na „vzdálenou horu“, kde tušíme Pána Ježíše.

Jsmeli-li následovníky Kristovými, pak kázání na hoře nám ukazuje, že je to **on sám, kdo nás vyvádí „na horu“**. Jde před námi. A jde jenom o to, zdali na horu, kde se on posadí a bude vyučovat, půjdeme za ním.

Ježíš vystoupil na horu = oddělujeme si místo a čas pro společenství s Bohem, Kristem.

1.3. UČIL JE – VYUČOVÁNÍ, NEJEN POMOC

Spatřil – vystoupil – a nyní to třetí, co čteme v úvodu Kázání na hoře: **přistoupili k němu jeho učedníci a učil je**.

Koho učil? Čteme, že se kolem něj shromáždili jeho učedníci. Máme před sebou zvláštní situaci, protože jsou to zástupy, které „dohnaly“ Pána Ježíše ke kázání, a přitom jako adresáti slova Pána Ježíše jsou jmenováni učedníci. Vypadá to tak, že Pán Ježíš opravdu učil učedníky, ale zároveň chtěl, aby toto vyučování slyšeli i zástupy, které seděly kolem.

Tak je tomu vlastně dodnes. **Shromáždění křesťanské církve jsou otevřená**. Zaznívá v nich slovo vyučování učedníkům (křesťanům), ale je to zároveň slovo, které má slyšet (může s užitekem slyšet) každý, kdo přijde.

A tak Pán Ježíš **učil**. Zástupy šly za Pánem Ježíšem především proto, aby jim pomohl od rozličných neduhů, protože tak činil a pověst o tom se roznesla. Nešly za ním především proto, aby poslouchali kázání!

Nevíme, jak tomu bylo kdysi, ale není tomu dnes tak, že: Kristus, který nám bude pomáhat (uzdravovat nás a tahat nás ze všelijaké bryndy), to ano. Ale Kristus, který by nám měl kázat a mluvit do života, učit nás žít, to, prosím, ne. Kristus, jemuž bych měl sloužit, sedět u jeho nohou, to ne. Kristus, který pomáhá, je líbivý, Kristus, který mluví do života a požaduje následování a poslušnost, není.

V jakého Krista věříme? Jakého Krista chceme? Jakého Krista zvěstujeme a předkládáme našemu světu? Při pověření učedníků na konci svého pozemského působení Pán Ježíš vyslal své učedníky, aby učili zachovávat všechno, co Pán Ježíš přikázal.

Je to **vyučování, které patří k nejzákladnějším prostředkům duchovního vedení**. Když apoštol Pavel mluvil o způsobu křesťanova života, pověděl: „Nežijte tak, jako žijí pohané podle svých marných představ... tomu jste se u Krista neučili. U Krista se učíme, jak odkládat dřívější způsob života, jak se obnovovat duchovním smýšlením a jak oblékat nové lidství...“ (Ef 4,17-20; parafráze). Život křesťana je životem toho, který se učí u Krista. Kázání na hoře je pozvánkou k takovému vyučování.

1.4. CO JE UČIL – O ČEM JE KÁZÁNÍ NA HOŘE?

A co je jeho obsahem? Co se potřebujeme učit? Na pozadí soudobých představ o zbožném životě (říká se, že..., ale já vám říkám) Pán Ježíš učí, **čím být** (uvnitř) a **jak žít** vnější život z vnitřního bohatství a svobody Božího království.

V Kázání na hoře se dotýká křesťanova **charakteru** (blahoslavenství), jeho **vlivu** (o soli a světle), jeho **spravedlnosti** (5,17-48), jeho **zbožnosti** (6,1-18: půst a modlitby), jeho **ambic** (6,19-34: služba dvěma pánům; poklady v nebi), jeho **vztahů** (7,1-20: posuzování druhých; ovoce života) a jeho **odpovědnosti** (7,21-27: „...ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde...“; dva stavitelé).

Všechna tato témata i dnes zaznívají na pozadí dnešních představ o charakteru, vlivu, spravedlnosti, zbožnosti, ambicích, vztazích a odpovědnosti. O tom nás učí (či neučí) zásady „království“ dnešní společnosti. Učí ovšem jinak, než Pán Ježíš Kristus.

2. ZÁVĚR

Smyslem dnešního kázání bylo/je položit otázku ohledně toho, zdali jsme ochotni nechat si Pánem Ježíšem mluvit do života skrze jeho vyučování. Jsme zváni k tomu, abychom následovali Pána Ježíše na horu vyučování – a nejenom na tu v Matouši 5-7. Tt 2,11-15 Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem a vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista.

Jan Asszonyi, Brno 7. 10. 2012

